

Högskolan i Gävle
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-01-18
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i följande ämnen: matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap samt engelska.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnena matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lärarstuderande Diego Alfaro, Malmö högskola; lärarstuderande Ewa Axelsson, Högskolan Kristianstad; docent Jette Benn, Århus universitet; universitetslektor Cecilia Björklund Dahlgren, Luleå tekniska universitet; universitetslektor emerita Gerd Brandell, Lunds universitet; lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Åbo; fil. dr. Lars Geschwind, Technopolis group; professor Gunnar Gjone, Universitetet i Oslo; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; professor Gunilla Holm, Helsingfors universitet; lektor Lisen Häggblom, Åbo Akademi; universitetslektor Maj-Lis Hörnqvist, Luleå tekniska universitet; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad; lektor Helge Kastrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor Rune Krumsvik, Universitetet i Bergen; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; dekan Nils-Georg Lundberg, Professionshögskolan UCC Nordjylland; lärarstuderande Johan Lundmark, Uppsala universitet; docent Gunilla Molloy, Stockholms universitet; docent

Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo; universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås; professor Christina Nygren-Landgårds, Åbo Akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet; lektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet och professor Tobias Werler, Högskolan i Volda. Därutöver har professor Bengt Brendemoen, Universitetet i Oslo; försteamanuensis Anne Margrete Fiskvik, NTNU i Trondheim och Universitetet i Stavanger; lektor Fie Høystrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; försteamanuensis Dag Jostein Nordaker, Universitetet i Stavanger och professor Staffan Wahlgren NTNU i Trondheim bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 29 september 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap samt engelska. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Gävle inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena svenska samt idrott och hälsa. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i följande ämnen: matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap samt engelska.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Stähle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Tomas Egeltoft, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömagruppens yttrande

Högskolan i Gävle

– ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9¹

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

Den vetenskapliga kompetensen är under utveckling och lärosätet satsar på ett stort antal nya lektorstjänster. Genom adjungerade adjunkter förstärker man kopplingen till närsamhället. Antalet lärare och kontinuiteten är generellt tillfredsställande. Med undantag för svenska, teknik samt idrott och hälsa finns det en god balans mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet.

Den vetenskapliga kompetensen är tillfredsställande inom matematik och matematikdidaktik. Det finns disputerade lärare i ämnesdidaktik och det bedrivs forskning i matematik, tillämpad matematik och matematikdidaktik i samarbete med ett flertal andra lärosäten.

Både i biologi och i teknik finns tillräckligt omfattande vetenskaplig kompetens för ämnesstudierna. I biologi är den vetenskapliga ämnesdidaktiska kompetensen tillfredsställande. I teknik är den svag, men tillräcklig. I teknik är professionserfarenheten svagt representerad.

I historia och religionskunskap finns tillfredsställande vetenskaplig kompetens. För båda ämnena gäller att den ämnesdidaktiska kompetensen inte är lika stark som ämneskompetensen. Flera lärare bedriver och handleder dock ämnesdidaktisk forskning.

I svenska är den vetenskapliga kompetensen inom ämnesdisciplinerna tillfredsställande, trots en viss slagsida åt det litteraturvetenskapliga hållet. Det saknas dock tillräcklig vetenskaplig ämnesdidaktisk kompetens. Professionserfarenheten är också svagt representerad.

I engelska är den vetenskapliga kompetensen under utveckling, men tillräcklig. Den ämnesdidaktiska kompetensen är mycket begränsad, men de disputerade lärarna i språk och litteratur har ämnesdidaktiskt relevanta forskningsinriktningar.

I idrott och hälsa är den vetenskapliga kompetensen tillfredsställande inom det naturvetenskapliga området men inte inom det humanistiska och samhällsvetenskapliga området. Sammantaget är därför den vetenskapliga kompetensen otillräcklig. Den ämnesdidaktiska kompetensen är inte heller tillfredsställande.

¹ Sökta ämnen: matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap, svenska, engelska samt idrott och hälsa.

Lärarsammansättningen har betydande svagheter ifråga om lärare med professionserfarenhet samt i fråga om den vetenskapliga kompetensens bredd.

För den utbildningsvetenskapliga kärnan finns det en tillräckligt omfattande och bred vetenskaplig kompetens.

Det finns goda möjligheter att få medel för forskning från såväl lärarutbildningsnämnden som den allmänna forsknings- och utbildningsnämnden. Generellt är den tid som avsatts för kompetensutveckling tillfredsställande. Det finns också medvetna strategiska satsningar på kompetensutveckling för adjunkter och ett flertal adjunkter genomgår program på masternivå eller forskarnivå. Vad gäller idrott och hälsa är läget emellertid mindre tillfredsställande, då man inte kan skönja tillräckliga åtgärder för att rätta till bristerna i lärarresursen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i alla sökta ämnen utom svenska och idrott och hälsa.

Utbildningsmiljö

Totalt sett ges utbildningen i en forskande miljö. Många lärare är aktiva forskare. Lärarutbildningsnämnden prioriterar forskning i temagrupper vilket innebär ett samarbete mellan forskare på högskolan, lärare i regionen, studenter och doktorander. Forskningen ligger nära skolutveckling och visar på ett bra samarbete med regionen. Vad gäller den utbildningsvetenskapliga kärnan redovisas ingen närmare information om forskningen och dess anknytning till lärarutbildningen. Vad gäller undervisningen i idrott och hälsa måste forskningsanknytningen bedömas som svag på grund av bristerna i de tillgängliga lärarresurserna.

I utbildningsmiljön som helhet finns tillfredsställande förutsättningar för utvecklingen av ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Den verksamhetsförlagda utbildningen äger rum inom en väl utvecklad organisation. Samarbetet med partnerskolorna är gott och studenterna får relevanta placeringar.

Samarbetet mellan Högskolan i Gävle och det omgivande samhälle är välutvecklat. Därutöver finns goda exempel på forskningssamarbete främst i Sverige men också i begränsad utsträckning internationellt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen är väl strukturerad och sammanhållen, med mål som utarbetats i enlighet med examensordningen samt ytterligare lokala mål.

Med några få undantag är kursplanerna i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i de sökta ämnena tillfredsställande, med tillräckligt tydlig information om mål, innehåll och uppläggning.

Examensarbetet är på 30 högskolepoäng och skrivs antingen i ämne 1 eller 2. Det innebär att studenterna kan undvika att skriva examensarbete i ämne 1. Det framgår emellertid inte vad den sista terminen i ämne 1 ska ägnas åt om examensarbete skrivs i ämne 2. Detta är mindre tillfredsställande.

Kursplanerna i historia är svagt utvecklade.

I idrott och hälsa är kursplanerna inte tillfredsställande, då det saknas tillräckligt tydlig information om mål, innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i samtliga sökta ämnen utom idrott och hälsa.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I matematik har innehållet, undervisningsformerna, kurslitteraturen och examinationsformerna överlag god relevans för utbildningen. Det finns en stark inriktning mot ämnesstudier. De matematikdidaktiska kurserna är separata kurser med innehåll anpassat till inriktningen mot arbete i årskurs 7–9.

I biologi och teknik är undervisningens innehåll och genomförande samt examinationsformerna tillfredsställande, med relevant kurslitteratur.

Detsamma gäller för historia och religionskunskap, även om innehållet i historia ännu inte är lika genomarbetat som i religionskunskap. I båda ämnena är ämnesdidaktiken integrerad med ämnesstudierna.

I svenska finns överlag ett relevant innehåll, men det saknas viktiga mål, till exempel sådana som rör läsutveckling. Det finns också en viss brist på didaktiska perspektiv i kursernas innehåll. Kurslitteraturen är emellertid varierad och säkrar på ett tillfredsställande vis forskningsanknytning. Det finns vissa oklarheter rörande valet av undervisnings- och examinationsformer, men överlag verkar uppläggningsen präglas av tillfredsställande lösningar.

I engelska är innehåll, undervisningsformer och kurslitteratur tillfredsställande. Beskrivningarna av examinationsformerna är dock ottydliga.

Vad gäller idrott och hälsa är underlaget alltför bristfälligt för en närmare bedömning av innehållet som helhet, då det bland annat saknas målformuleringar för de enskilda kursmomenten. Det anges en del relevant och aktuell kurslitteratur, men urvalet av internationell litteratur liksom av litteratur som stimulerar

till reflexion inom de human- och samhällsvetenskapliga områdena är alltför begränsat. Undervisnings- och examinationsformer är summariskt beskrivna.

Examination inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av högskolan i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna. Underlaget är standardiserat och tar god hänsyn till progressionen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i samtliga sökta ämnen utom svenska och idrott och hälsa.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det generellt finns välfungerande system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har vidare visat att det finns tillfredsställande system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, biologi, teknik, historia, religionskunskap och engelska. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för dessa ämnen.

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Gävle inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 i ämnena svenska samt idrott och hälsa. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan för dessa ämnen.